

STANISŁAW TARGOWSKI, administrator majątku hr. Przezdzieckich w Policznie, urodził się w 1854 roku w Ossali k/Sandomierza.

Przygotowanie do zarządzania tak wielkim gospodarstwem, o tak różnorodnym profilu, jakim za czasów hr. Przezdzieckich był majątek w Policznie, Stanisław Targowski prawdopodobnie zdobył studiując w Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach. W 1861 roku z Warszawy do Puław został przeniesiony „Instytut Marymoncki”. Była to w tym czasie jedyna wyższa rolnicza uczelnia na terenie Królestwa Polskiego. Możliwe, że w majątku w Policznie odbywał on staż po skończonych studiach i już wtedy dał się poznać jako dobrze zapowiadający się agronom i utalentowany organizator.

Maria z Tyzenhauzów hr. Przezdziecka znana była z tego, że w swoich majątkach zatrudniała najlepszych fachowców. Około 1883 roku Stanisław Targowski ożenił się z Wandą, córką Ludwika Czarnieckiego, właściciela majątku w Ciepliczowie k/Zwolenia.

Wanda i Stanisław Targowscy pochodzili z rodzin, które od wieków wiernie służyły Ojczyźnie. Jednym z przodków Wandy Targowskiej był Hetman Stefan Czarniecki. Stryjowie Jan, Mieczysław i Kazimierz (pochowany na cmentarzu w Policznie) Czarnieccy walczyli w Powstaniu Styczniowym. Jeden z przodków Stanisława Targowskiego, Jaksza zTargowska k/Lubawy, walczył w bitwie pod Grunwaldem. Znanym dyplomata był Samuel Targowski. W 1615 roku został on posłany przez króla Zygmunta III Wazę do cesarza tureckiego w Konstantynopolu, gdzie przebywał do 1618 roku. W 1624 roku był posłem królewskim do Lisowczyków.

Za rządów Stanisława Targowskiego majątek w Policznie stał się jednym z najlepszych w okolicy. Ten świątynny rolnik wzorowo prowadził gospodarstwo rozwijając w nim hodowlę bydła rasowego, trzody chlewnej, owiec, uprawę zbóż i roślin przemysłowych oraz warzyw na dużą skalę. Wtedy też zostały założone stawy rybne. Powstały także cegielnia i gorzelnia – pierwsze w Policznie zakłady przemysłowe. Do hr. Przezdzieckich należały także dwa młyny w Wilczowoli i jeden w Wólce Policzkiej oraz smolarnia w Kamieniu. Za rządów Stanisława Targowskiego zostały wybudowane na działkach dworskich domki letniskowe, które wynajmowali licznie przyjeżdżający na odpoczynek goście z Radomia, Lublina i Warszawy. Były to miejsca pracy dla okolicznej ludności. Po zniesieniu pańszczyzny przez cara w 1864 roku nie wszyscy we wsi mieli, z czego utrzymać rodziny. Pierwsze pokolenie wolnych chłopów potrzebowało wsparcia ekonomicznego i szeroko pojętej oświaty. Trzeba było wieś polską chronić przed całkowitą rusyfikacją. Po Powstaniu Styczniowym odpowiedzialnością Polaków na intensywną politykę wynaradawiania ziem polskich przez zaborców było realizowanie hasła „pracy u podstaw” i „pracy organicznej”.

Wanda i Stanisław Targowscy byli ludźmi swojej epoki. Wierni tradycjom wyniesionym z domów rodzinnych i naukom, przekazanym przez polskich nauczycieli, z zapałem włączyli się w nurt pracy społecznej.

Stanisław Targowski, mimo licznych obowiązków zawodowych, znajdował czas na działalność na rzecz mieszkańców wsi. To z Jego inicjatywy powstał w Policznie sklep, Dom Ludowy, nawet herbaciarnia. Często przebywał wśród gospodarzy i dzielił się z nimi swoimi doświadczeniami, pomagał im np. na dogodnych warunkach pożyczać ziarno siewne. Szybko zdobył sobie zaufanie mieszkańców wsi.

Już w roku 1907, z Jego inicjatywy, założono w Policznie kółko rolnicze, które swoją działalnością objęło całą gminę. Stanisław Targowski został wybrany jako pierwszy .. przewodniczący: . zarządu.

W 1923 roku pomagał w założeniu Ochotniczej Straży Pożarnej w Policznie. Był przez wiele lat jej prezesem. Na potrzeby OSP przekazał działkę ziemi dworskiej i drzewo na budowę remizy. Pomagał finansowo w zakupie sprzętu strażackiego.

Kiedy władze carskie zlikwidowały w latach osiemdziesiątych szkołę początkową w Policznie, to dzięki staraniom Wandy Targowskiej, w 1890 r. powstała w jednym z domów letniskowych, na terenie majątku, szkoła prywatna prowadzona przez Jadwigę Teresę Mikulską. W 1892 roku, za potajemne nauczanie czytania i pisanie w języku polskim, Pani Jadwiga została aresztowana i osadzona w Cytadeli Warszawskiej. Od tej pory, aż do 1907 roku, władze carskie nie zezwalały na utworzenie szkoły w Policznie. Pani Wanda Targowska uzyskała jedynie zezwolenie na prowadzenie warsztatów koronkarskich i tkackich, gdzie dziewczęta z okolicznych wsi mogły uczyć się zawodu. Warsztaty te były kamuflażem dla tajnego nauczania. Na lekcje, które odbywały się w kościele (w zachrysiu od strony wschodniej), przychodziły nie tylko dziewczęta, ale też chłopcy.

W 1908 roku Wanda Targowska uzyskała zezwolenie na utworzenie szkoły początkowej w Policznie. Szkołę tę prowadził Józef Stachowicz z Rzeczniowa, absolwent Seminarium Nauczycielskiego w Jędrzejowie. Pozwalano mu uczyć religii, języka rosyjskiego i polskiego oraz arytmetyki. Szkoła ta przetrwała aż do roku 1914.

Mimo, że po bitwie w październiku 1914r. Policzna została zupełnie zrujnowana, to już w następnym roku Pani Wanda Targowska stara się uruchomić tu szkołę. Bieda i epidemia tyfusu uniemożliwiły ten zamiar. Dzieci rozpoczęły naukę w szkole w Policznie w 1916 roku. W 1917 r. dzięki staraniom Wandy Targowskiej utworzono polską szkołę w Garbatce.

Za swoją wytrwałą działalność oświatową w Policznie, za którą groziło zesłanie na Sybir, Pani Wanda Targowska uhonorowana została w wolnej Polsce Orderem Polonia Restituta nadanym przez Sejm RP.

Piękną kartą zapisali się Państwo Targowscy w pamięci mieszkańców Policzny także przez odkrycie talentu Jana Stępień. Dzięki ich opiece i pomocy finansowej Jan Stępień zdobył wykształcenie. Ukończył Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie i stał się artystą malarzem uznanym w kraju i zagranicą.

Wanda Targowska zmarła w 1927 roku, a Stanisław Targowski w 1938 r. Oboje spoczywają we wspólnym grobowcu na cmentarzu w Policznie.

Wanda i Stanisław Targowscy, jak mało, kto zasłużyli się tej ziemi i jej mieszkańcom.

Eugenia Januszewicz